

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIANSKI**

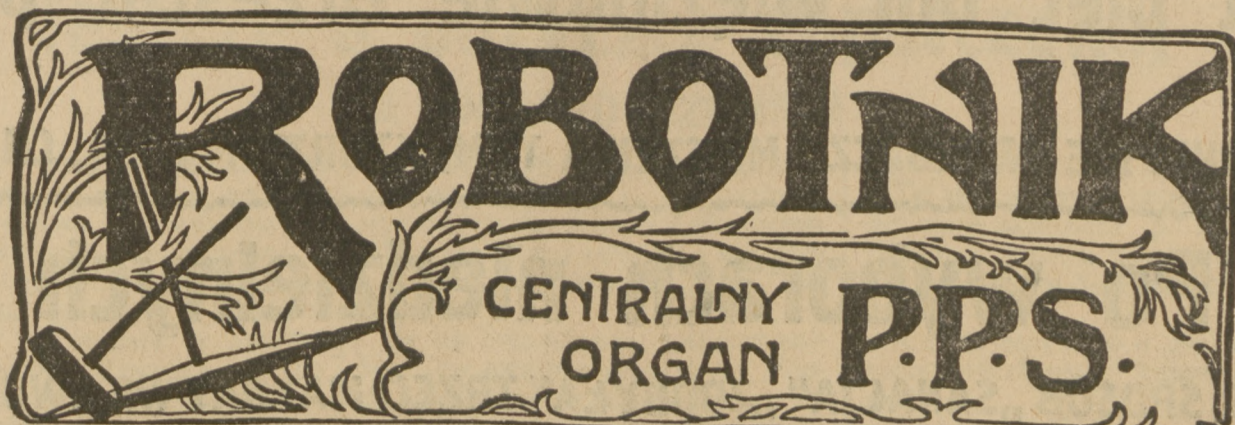
Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3
po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy

Kasa czynna od 12 do 2-jej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70.

DYREKCJA — tel. 720-13.

ADMINISTRACJA — tel. 313-80.

DRUKARNIA — tel. 773-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

7 WALKA TRWA DALEJ! JUTRO GŁOSUJECIE! 7
Nie wolno upadać na duchu!
Nie wolno lekceważyć wyborów do Senatu!
Nie wolno zostawać w domu!
WSZYSKY DO URN WYBORCZYCH! WSZYSKY NA

BRZEŚĆ

PRZEWIEZIENIE WIĘZNIÓW.

Sprawa przewiezienia więźniów brzeskich do innych więzień pozostaje nadal aktualną, chociaż wciąż jeszcze niewyjaśnioną urzędowo.

Jak wiadomo, p. sędzia Demant zapowiedział w prasie „sanacyjnej”, że więźniowie będą przewiezieni do więzień, znajdujących się w tych

okręgach sądowych,

w których popełnili swoje przestępstwa. Ponieważ wszakże nikt nie wie dotąd — po siedemdziesięciu pięciu dniach — o jakie mianowicie „przestępstwa” chodzi, — trudno zatem odgadnąć, dokąd każdego z nich przewiozą.

GŁÓWNA TROSKA RODZIN I PRZYJACIÓŁ.

Główną troską rodzin i przyjaciół więźniów jest dzisiaj

sprawa ciepłej odzieży

dla przewożonych.

Dotychczas nie wydano jeszcze zezwoleń

na przesłanie tych rzeczy do Brześcia. A przecie mamy mróz i śnieg...

WYJAZD P. DEMANTA.

P. sędzia Demant wyjechał wczoraj rano do Brześcia. P. Demantowi towarzyszy podobno przedstawiciel p. Generalnego Komisarza Wyborczego. Wyjazd pozostawałby w takim razie w związku z faktem wybrania do Sejmu tow. tow. N. Barlickiego, A. Ciołkosza, St. Dubois, H. Libermana oraz ob. ob. W. Kiernika i W. Witosa.

PYTANIE I ODPOWIEDŹ.

Otrzymałmy w ostatnich dniach szereg zapytań z kraju i od wielu przyjaciół z zagranicy pytania, czy jest prawda,

że świat polskiej nauki i literatury nie zabrał dotąd głosu w sprawie „regulaminu więziennego” więźniów brzeskich. Musieliśmy odpowiedzieć, że jest to, niestety, prawda.

Gdy mamy przed oczyma dokumenty korupcji wyborczej z r. 1928, gdy patrzymy na toczącą się jeszcze obecnie „akcję przedwyborczą”, gdy widzimy to morze codziennego kłamstwa, które nas zalewa, z głębokim bólem przychodzą nam myśli pamiętne słowa ŻEROMSKIEGO z „URODY ŻYCIA”:

„WYSIŁKIEM MEGO ŻYCIA BYŁO TO, AŻEBY NAJWYŻSZA MYŚL O RZECZACH IDEI, URZĄD DUCHA POLSKIEGO, ORAZ WŁADZA ROZKAZU ODJĘTE ZOSTAŁY LUDZIOM, DZIERŻĄCYM KLUCZ OD KASY I PRZESZŁY DO LUDZI, WOLNYCH W DUCHU”. MÓWI PIOTR ROZŁUCKI. A NA TO MU ODPOWIADA HRABIA NASTAWA: „KTO WŁADA KASĄ — WŁADA IDEAMI. TAK JEST NA ŚWIECIE WSZĘDZIE, A WIĘC I U NAS, W TEJ... POLSCE”.

Jakżeż genialnie przewidział ŻEROMSKI dzisiejszą naszą rzeczywistość: kupowanie sumień, głosów, prasy, opinii. Nie przewidział tylko jednego. Nie przewidział, że robić to będą „CI LUDZIE”.

C. K. W.

We wtorek, dn. 25 listopada, o godz. 4 p.p. odbędzie się posiedzenie Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S. SEKRETARJAT GENERALNY.

KONFISKATA

DZISIEJSZEGO „ROBOTNIKA”

Pierwszy nakład dzisiejszego „Robotnika” został skonfiskowany za wywiad z towarzyszem ANDRZEJEM STRUGIEM (TADEUSZEM GALECKIM), KANDYDATEM SIÓDEMKI DO SENATU, za artykuł o Senacie i za wzmiankę dotyczącą się policji.

Można przegrać sto bitew — i WYGRAĆ WOJNĘ.
 Można wygrać sto bitew — i PRZEGRAC WOJNĘ.

„Różnica dynamiczna między Socjalizmem a faszyzmem polega na tem, że

SOCJALIZM WYTRZYMA WIELE KLĘSK I NIE UPADNIE, A FASZYZM NIE WYTRZYMA PIERWSZEJ PRAWDZIWEJ KLĘSKI”.

FILIPPO TURATI

LISTY WIERZYTELNE DLA NOWYCH POSŁÓW

(PID). Wobec ustalania wyniku wyborów w całym kraju, wszystkie komisje okręgowe wystawiły już listy wierzytelne dla nowowybranych posłów. Listy te będą do odebrania w komisjach do dnia 25-go b. m. Posłowie, którzy do tego terminu nie zgłoszą się do komisji wyborczych po odbiór legitymacji, będą mogli otrzymać w biurze sejmowym, dokąd zostaną przesłane przez przewodniczących komisji.

**Przybliżona liczba głosów,
ODDANYCH — NAPRZEKÓR WSZYSTKIEMU — NA LISTY
ZWIĄZKU OBRONY PRAWA I WOLNOŚCI LUDU
2.196.630 GŁOSÓW W 55 OKRĘGACH**

Według niepełnych jeszcze danych z Komisji Okręgowych, na listę Nr. 7 Związku Obrony Prawa i Wolności

Ludu, padło w 56 okręgach głosów 2.196.630

Nie nadeszły jeszcze obliczenia Komisji z Okręgów Nr. Nr.

4 (Ostrów Mazowiecka), 5 (Biały-

sok). 6 (Grodno). 11 (Łowicz). 26 (Lublin). 54 (Tarnopol). 58 (Krzemieniec). 59 (Brześć nad Bugiem).

GŁOSUJECIE NA 7

„U L I C A” na scenie Teatru „Ateneum”

Teatr „Ateneum” (mieszczący się w wspaniałym gmachu Z. Z. K. przy ulicy Czerwonego Krzyża 20) osiągnął nowy sukces doskonałym wystawieniem niezmiernie interesującej sztuki E. Rice'a p. t. *Ulica*. Premiera tej sztuki była entuzjastycznie przyjęta przez publiczność i krytykę jako największy sukces tego teatru.

Scena przedstawia przez trzy akty front ubogiej kamienicy w Nowym Jorku. W środku schody główne, na których siedzą plotkujące kumoszki. Widzi się kilkanaście okien na różnych piętrach—

jedne się zamykają, inne otwierają, lokatorzy wyglądają oknami, wykładają poduchy, rozmawiają z góry z osobami i dającymi ulicą, śpiewają, krzyczą, klócą się, czytają gazety. Ktoś uczy się gam na fortepianie, gdzieindziej wrzeszczy nowonarodzone dziecko. Ludzie wychodzą i wchodzą, mijają się obojętnie lub rozmawiają z sobą; powoli jednak, dzięki tym rozmowom zapoznawamy się z życiem kilku rodzin. *Ulica* przechodzi lodziarza, mleczarza, pani z pieskiem, policjanci, szoferzy, warjatka z przekrzywioną głową. „Randki” miłosne rozchodzą się lub schodzą. Słychać zdaleka in-

ne głosy uliczne, syrenę, trąbki samochodowe, huk kół, wogóle przeciągły huk uliczny. Zdawałoby się, jesteśmy na nowoczesnym filmie, który nam daje mnóstwo wrażeń wzrokowych i dźwiękowych.

Na naszej ilustracji scena końcowa aktu II-go, gdy Frank Moran (rolę jego kreuje Stefan Jaracz) po zamordowaniu żony, grozi napierającemu nań tłumowi rewolwerem.

Tłum uliczny w pełnym realizmie i prawdą w wykonaniu członków sekcji Dramatycznej Tura.

Na Alasce znajduje się czynny wulkan z lodem w kraterze

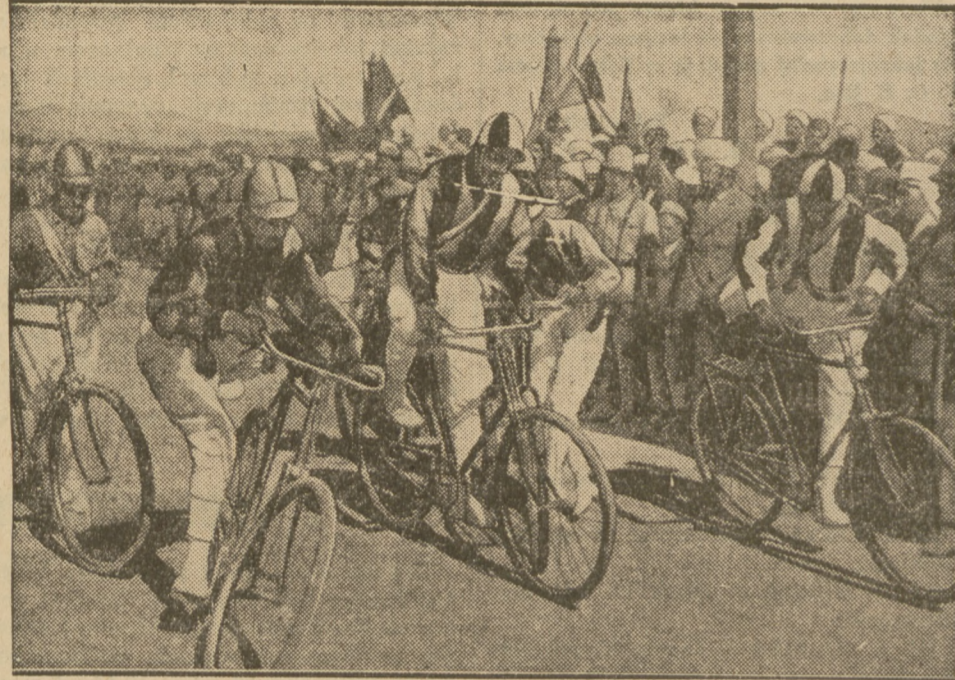
Donoszą z Nowego Jorku, że w tych dniach powrócił z wyprawy na Alaskę prof. Bernard Hubbard, dziekan wydziału geologicznego na uniwersytecie jezuitów w Santa Clara, w Kalifornii. Hubbard, który zatrzymał się dłuższy czas w Nowym Jorku, aby opracować opis swej podróży po Alasce, w wywiadzie z przedstawicielami prasy nowojorskiej, opowiedział nadzwyczaj ciekawe szczegóły o dwóch największych na świecie wulkanach, znajdujących się na Alasce,

z których jeden nazywa się Aniakczak, a drugi Weniaminow. Krater Aniakczaka ma w obwodzie 34 kilometry a Weniaminow 32 km. Hubbard wraz z towarzyszymi spędził dwa tygodnie w kraterze Aniakczaka, przyczem natrafili na kilkanaście otworów, z których wydobywał się dym. Okolica obfituje w liczne okazy fauny zwłaszcza w zające i niedźwiedzie. Aby dostać się do krateru Weniaminowa, Hubbard i jego towarzysze musieli wspiąć się na wysokość

2500 metrów. Kiedy znaleźli się na szczycie i spojrzeli w głąb krateru, zobaczyli, że wnętrze krateru wypełnione jest lodowcami. W środku płaszczyzny lodowej znajduje się otwór, z którego wydobywa się dym i popiół, kiedy wulkan zaczyna działać, pod wpływem gorąca olbrzymia masa lodu pęka we wszystkich kierunkach.

Wulkan ten jest jeszcze jednym z cudów przyrody.

WYŚCIGI CYKLISTÓW W EGZOTYCZNYM AFGANISTANIE Z OKAZJI ROCZNICY OBJĘCIA WŁADZY PRZEZ NADIR KHANA

Wyścigi cyklistów i motocyklistów tak popularne w Europie i Ameryce Północnej dotarły również do Azji. Nawet w półdzikim Afganistanie odbywają się już obecnie liczne zawody kolarskie, które podobno cieszą się znacznym powodzeniem.

Kilka dni temu z okazji rocznicy objęcia tronu przez Nadir Khana, urządzono w stolicy Afganistanu wielkie święto sportowe. Największą atrakcją tego święta były wyścigi cyklistów. Na naszej ilustracji widzimy zwycięzców na mecie.

Z DNI REWOLUCJI W BRAZYLII

Podczas rewolucji w Brazylii, dzienniki — jako oficjalni wyraziciele opinii publicznej „stały w ogniu” walk poszczególnych partji. Po zakończeniu walk, rewolucjoniści niszczyli w pierwszym rzędzie dzienniki, które popierały do-

tychczasowego dyktatora. Między innymi spalono w Rio de Janeiro ogromny gmach prądowego „Journal de Brasil”. Zgliszczą i ruiny tego gmachu widoczne są na naszej ilustracji.

KONRAD SEIFFERT

PŁONĄCE ŻAGWIE NAD POLSKĄ

autoryzowany przekład z niemieckiego STANISŁAWA ŁUKOMSKIEGO

Copyright by
Księgarnia Robotnicza, Warszawa.

Tego samego dnia otrzymaliśmy rozkaz opuszczenia stacji, skasowania połączenia i wymaszerowania do Rewiatycz, gdzieśmy mieli stanąć po upływie dwóch dni. Knoblauch huknął na to Dünesowi, że musimy przedtem dostać konie i że nie mamy też nic do jedzenia. Wyruszymy natychmiast, jak tylko wystaramy się o konie. Pięknie, ale nie powinniśmy się spóźnić do Rewiatycz.

Nie mogliśmy pchać wozu po błocie. Nie mogliśmy też zaprząć naszej pary koni. Wystarczyło ostrzej na nie spojrzeć, aby się przewróciły. Trzeba więc było wydostać skądś conajmniej dwa konie. Szumny bronił bowiem swej furmanki wytrwale i zapalczywie. Podjął się też zaopatrzania nas w konie.

Kolumna amunicyjna, obozująca w lesie przed nami, miała dobre konie. Szumny kręcił się przez całą następną noc w jej pobliżu. Ale do koni nie mógł dotrzeć. Woznice pilnowali dobrze. Narobiliby gwałtu i odebrali nam konie, gdyby się historia nawet udała. Nie mielibyśmy nas też, niewątpliwie, porządnie lanie. A więc, co począć?

Byli jeszcze uchodźcy. Ale czy można im odebrać ostatniego konia? Wszak jesteśmy ludźmi, co więcej — przecież Niemcy z nas żołnierze, którzy mają spełnić swą misję wobec świata. Nie jesteśmy wreszcie Hunami, ani żadnymi barbarzyńcami. Pedział Knoblauch. Dünes zawiadomił go przedtem telefonicznie o awansowaniu go na podoficera. Takie rzeczy wpływają na uczucia. Ale nie na Szumnego.

Szumny stał przed domem i przyglądał się badawczo kolumnom uchodźców i ich koniom.

Robiliśmy Knoblauchowi kawały z powodu uzyskania przezeń stopnia podoficerskiego, składaliśmy mu przesadnie podkreślone dowody uszanowania, Kretscham z okazji uroczystości ugotował coś w rodzaju kawy i jakąś grochówkę i — rzecz nie do wiary — wyciągnął z jakiegoś pudła butelkę wódki. Knoblauch był wzruszony i wstawił się po dwudziestu minutach. Dostał najwięcej, jako podoficer. Bronił się, co prawda, przed przydziałem, ale to mu nic nie pomogło. Musiał pić. Myśmy też pili. Kawa i grochówka niebawem nam smakowały.

Śnieg grzał cudownie. Deszcz bębnił w szyby, o ile tylko istniały, i było nam bardzo przyjemnie. Schmolz stwierdził, że tylko kobiet brakowało, Knoblauchowi zaś za karę, że nie pomyślał o kobietach, zaaplikowano godzinę dodatkowych ćwiczeń; należałoby mu właściwie za takie przewinienie wymierzyć znacznie surowszą karę, ale wobec tego, że został narzeczony podoficerem, nie chcieliśmy już go tak mocno przyciskać.

Ponieważ nie mieliśmy galonów podoficerskich, Knoblauch musiał poprzestać na pięknej szerokiej linji, wyrysowanej kredą na kołnierzu i rękawie. Wyglądało to cokolwiek osobliwie, ale zresztą wcale nienajgorzej.

Przed domem przeciągały wciąż krzyczące i szwargoczące kolumny uchodźców. Furmanki, obciążone tłumokami i skrzyniami, skrzypiały, wlokąc się po błocie z powrotem na zachód. Małe koniki stapały niepewnie po gęstym błocie, zatrzymywały się parszkając, przeżyły się i stawały dęba, nie mogąc podołać ładunkowi. Ręce chwyciły za sprzychy i przepychały furi przez wyboje zniszczonej i rozmiękłej drogi. Koła łamały się. Całe rodziny stały bezradnie, krzycząc i lamentując, dokoła poniewierającej się w błocie reszty dobytku, sprzątały, zgarniały, ciągnęły pośpiesznie swe rzeczy z gościńca na bok, do rowu przydrożnego. Gdyż pochód tych, co szli z tyłu, już się musiał zatrzymać. Krzyczano już niecierpliwie, dzieci kwiliły już przy piersi zmęczonych, wycieńczonych, mdlejących matek. Razy batów spadały na zmaltretowane grzbiety

końskie, nie wywołując żadnego skutku. Udręczone zwierzęta dreptały tępo na tem samym miejscu. Rodziny całe siedziały na zboczach drogi, babracząc się i grzebiąc w swym upadku i nędzy. Wyrzucano rzeczy zbędne i znów pakowano to, co pozostało. A gdy przy jakimś piątym słupie wiorstowym koń znów nie mógł dalej ciągnąć, powtarzało się wszystko od początku.

Szumny stał przed domem i obserwował. Stał nieruchomo. Tylko oczy mu się ruszały. Ale nie mogły znaleźć koni, jakich nam było potrzeba. A najdalej jutro musieliśmy wyruszyć.

Wieczorem staliśmy wszyscy na ulicy przed budynkiem pocztowym. Brakowało tylko Knoblaucha. Spał. Żuliśmy żytnie ziarna, wytrączone ze zgniłych kłosów. Nic ponadto nie mieliśmy. Grochówka Kretschama była niewątpliwie dobra, ale co człękowi przyjdzie z takiej zupki. A po wódce nabiera się apetytu.

Gapiliśmy się na uchodźców i ich konie, robiliśmy głupie uwagi, cieszyliśmy się, gdy jakiś wóz utykał w wybojach, śmiało się z bezradności i niezdarności ludzi, którzy nie potrafili wygramolić się z blocka i wybojów.

Zbliżał się zmrok. W ciemnościach trzeba będzie jeszcze bardziej wyczytać uwagę. Może akurat wtedy nadejdą lepsze konie. Dotychczas były to wszystko przemęczone, wychudłe, napoły martwe szkapy. Niewielki mielibyśmy z nich pożytek.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor Naczelny MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Redaktor odpowiedzialny STOJAN STEFANOWSKI.

Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w druk. „Robotnika”, Warecka 7.